

Textures

Ignasi Aragay

A Sicília amb Carlo Levi

Un italià del nord, un home culte i d'esquerres, que va lluitar contra el feixisme, viatja a la Sicília dels anys 50, un món tancat, ancorat en el passat, sotmès, de latifundistes i mafiosos. Però també un món acceptat, on la gent ja no té por de morir perquè la por a la mort és el que ens fa viure: acceptar aquest fatalisme és l'únic secret. Ell és Carlo Levi (Torí, 1902 - Roma, 1975), l'autor de *Crist s'ha aturat a Éboli*, escriptor de família jueva i tradició socialista. El llibre és *Les paraules són pedres*, tres viatges a Sicília traduïts per Teresa Muñoz Lloret i publicats per L'Avenç.

En el seu periple, un bon dia Levi va a parar a Lecara, on la vida, "aturada en la immobilitat rural", es veu alterada pels tràgics esdeveniments en una vella mina de sofre. Hi arriba enmig d'una batalla campal, amb el poble en estat de setge, ocupat pels carrabiners. Els miners fa dies que estan en vaga. La gota que ha fet vessar el got: Michele Felice, de 17 anys, ha mort esclafat per una roca del sostre de la galeria. Del sobre de la setmanada del mort se li va retirar una part del salari perquè, al morir, no havia acabat la seva jornada. A tots els altres miners se'ls va restar una hora de sou, la que havien perdut per treure el cadàver.

Levi s'entrevista amb el patró, el senyor N., en qui veu "una barreja d'astúcia, de desconfiança extrema, de seguretat i de por, de supèrbia i de violència, i potser, fins i tot, d'una certa agudeses". Som al 1951, però la cara del senyor N. ni tan sols és "la d'un industrial anglès del 1848, sinó probablement la d'un senyor dels serfs de la gleba del segle vuitè o novè".

El viatge segueix i ens porta a Palerm, al cementiri dels Caputxins, on es conserven vuit mil mòmies senceres, gairebé totes dempeus, recolzades als murs, un poble de morts, aquest, i com Lecara també aturat en el temps. "La mort que, com la misèria, més encara que la misèria, dóna a tots els rostres un aire autèntic". És aquesta autenticitat aspra i dura la que toquem amb Levi a Sicília.